2516_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2516 Müəssisənin iqtisadiyyatı

1 Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- kömәkçi sexlәrin normal işlәmәlәri üçün zәruri şәraiti yaradırlar
- müәssisәdә istehsal tullantılarından tәkrar emalını hәyata keçirirlәr
- ● texnoloji prosesin hansısa mәrhәlәsinin yerinә yetirilmәsi ilә mәşğul olurlar
- xidmәtedici sexlәrin normal fәaliyyәti üçün şәrait yaradırlar
- әsas sexlәrin normal işlәmәlәri üçün şәrait yaradırlar

2 Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mәrhәlәsinin yerinә yetirilmәsi ilә mәşğul olurlar
- әsas vә kömәkçi sexlәrin normal işlәmәlәri üçün zәruri şәraiti yaradırlar
- ● әsas sexlәrin normal işlәmәlәri üçün şәrait yaradırlar
- müәssisәdә istehsal tullantılarından tәkrar emalını hәyata keçirirlәr
- xidmәtedici sexlәrin normal fәaliyyәti üçün şәrait yaradırlar

3 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- texnoloji prosesin hansısa mәrhәlәsinin yerinә yetirilmәsi ilә mәşğul olurlar
- ● әsas vә kömәkçi sexlәrin normal işlәmәlәri üçün zәruri şәraiti yaradırlar
- әsas sexlәrin normal işlәmәlәri üçün şәrait yaradırlar
- müәssisәdә istehsal tullantılarından tәkrar emalını hәyata keçirirlәr
- yardımçı sexlәrin normal fәaliyyәti üçün şәrait yaradırlar

4 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- xidmәtedici sex
- sosial-mәişәt bölmәsi
- ● yardımçı sex
- әsas sex
- kömәkçi sex

5 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmәtedici sexә
- sosial-mәişәt bölmәsinә
- yardımçı sexә
- ● әsas sexә
- kömәkçi sexә

6 Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmәtedici sexә
- sosial-mәişәt bölmәsinә
- yardımçı sexә
- ● әsas sexә
- kömәkçi sexә

7 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmәtedici sexә
- sosial-mәişәt bölmәsinә
- yardımçı sexә

- əsas sexə
kömәkçi sexə

8 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə
sosial-məişət bölməsinə
yardımçı sexə
- əsas sexə
kömәkçi sexə

9 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə
sosial-məişət bölməsinə
yardımçı sexə
- əsas sexə
kömәkçi sexə

10 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə
sosial-məişət bölməsinə
yardımçı sexə
- əsas sexə
kömәkçi sexə

11 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə
sosial-məişət bölməsinə
yardımçı sexə
- əsas sexə
kömәkçi sexə

12 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə
sosial-məişət bölməsinə
yardımçı sexə
- əsas sexə
kömәkçi sexə

13 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə
sosial-məişət bölməsinə
yardımçı sexə
- əsas sexə
kömәkçi sexə

14 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

yardımçı sexə
xidmətedici sexə
- kömәkçi sexə
sosial-məişət bölməsinə
əsas sexə

15 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- ● köməkçi sexə

16 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- ● fərdi müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- şərikli müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər
- şərikli və payçı müəssisələr

17 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- ● yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

18 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- ● yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

19 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ● xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

20 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ● xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə

21 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ● xidmətedici sexə
- əsas sexə
- yardımçı sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- köməkçi sexə

22 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- sosial-məişət bölməsinə
- əsas sexə
- ● xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- yardımçı sexə

23 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- köməkçi sexə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- ● xidmətedici sexə

24 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- ● köməkçi sexə
- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə

25 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- mənfəətin həcmi
- sahə mənsubiyyəti
- satışın həcmi
- aktivlərin dəyəri
- ● işçilərin sayı və illik dövriyyəsinin həcmi

26 İmtyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yöxdur
- ● 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 75 faizindən az ola bilməz

27 Adi səhmlər səhmdar cə¬miyyə¬tin Nizamnamə kapitalının:

- 100 faizini təşkil etməlidir
- 25 faizindən çox ola bilməz
- hədd yöxdur
- ● 75 faizindən az ola bilməz
- 50 faizindən çox ola bilməz

28 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

- əlavə məsuliyyətli müəssisə
- təsərrüfat ortaqlıqları
- komandit ortaqlıq
- tam ortaqlıq
- ● məhdud məsuliyyətli müəsisiə

29 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

- 40 nəfər

- ● 50 nəfər
- 49 nəfər
- 100 nəfər
- 55 nəfər

30 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

- ● tam ortaqlıq
- komandit ortaqlıq
- açıq tipli səhmdar cəmiyyət
- qapalı tipli səhmdar cəmiyyət
- məhdud məsuliyyətli müəssisə

31 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- kiçik, orta və iri müəssislər
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- ● məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

32 İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- ● kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

33 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hası tipləri mövcuddur?

- mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- ● texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər
- texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər

34 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- qarışıq tip
- təşkilati tip
- predmet tip
- ● texnoloji tip
- texniki tip

35 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmulatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşırlar?

- qarışıq tip
- təşkilati tip
- ● predmet tip
- texnoloji tip
- texniki tip

36 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ● müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir
- ləğv edilən müəssisəin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

37 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- ● işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisəin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

38 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

- təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır
- müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- ləğv edilən müəssisəin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- ● büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

39 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- istehsal və kommersiya müəssisələrinə
- kiçik və orta müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- ● istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

40 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- müəssisədə əsas iq¬tisadi proseslər baş verir
- müəssisə iqtisadiyyatın istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir
- ● müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır
- müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəsişir

41 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqti¬sa¬diyyat səviyyəsində aparılır?

- Mikroiqtisadiyyat
- ● Makroiqtisadiyyat
- Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
- Firmanın iqtisadiyyatı
- Müəssisənin iqtisadiyyatı

42 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

- marketinq və məhsulun satışı məsələlləri
- maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər
- innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər
- ● müəssisədə istehsalın texniki məsələləri
- xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri

43 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- Biznesin təşkili
- Maliyyə
- ● Müəssisənin iqtisadiyyatı
- Əməyin iqtisadiyyatı
- Marketinq

44 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

- ● Menecment
- Nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- Sənayenin iqtisadiyyatı
- Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- Tikintinin iqtisadiyyatı

45 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

- əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət
- ● elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti
- investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi
- müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət budcəsinin gəlirlərinin artırılması

46 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- ● Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qa¬nunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür forma¬la¬rının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problenmləri
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi
- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət budcəsinin gəlirlərinin araşdırılması
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problenmləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi

47 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyekti hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qa¬nunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür forma¬la¬rının öyrənilməsi
- müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- müəssisə birlikləri, sənaye sahələri
- ● müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti
- müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problenmləri

48 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- iqtisadi-riyazi metodları
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları
- analiz və sintez
- induksiya və deduksiya metodları
- ● inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları

49 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

- ● statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından
- amortizasiyanın hesablanmasının açıq metodundan
- analitik-hesablama, təcrübi-eksperimental və statistik metodlardan
- «orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan

50 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- ictimai elmlər
- texniki elmlər
- dəqiq elmlər
- təbiət elmləri
- siyasi elmlər

51 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- Mezo və meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat

52 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- Mezo və mikroiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat

53 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- Makro və mikroiqtisadiyyatın
- Makroiqtisadiyyatın
- Mikroiqtisadiyyatın
- Mezoiqtisadiyyatın
- Meqoiqtisadiyyatın

54 Müəssisənin iqtimsadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- Makro və mezoiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat
- Meqoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat

55 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- tə¬bii proseslər
- xidmətedici əmək prosesi
- köməkçi əmək prosesi
- tədavül prosesi
- əsas əmək prosesi

56 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır
- əsas, köməkçi və xidmətediji istehsal proseslərinə ayrılır

57 əməliyyatın taktı:

- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
əməliyyata daxil olan ma¬te¬ria¬lların sayını özündə əks etdirir

58 əməliyyatın tempi:

vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir
vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir
vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməhin kəmiyyətini əks etdirir
● vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir
ma¬te¬ria¬lın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

59 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

dəstəli, kütləvi, seryalı
fərdi, dəstəli, axınlı
fərdi, dəstəli, kütləvi
fərdi, kütləvi, axınlı
● fərdi, seryalı, kütləvi

60 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

avtomatlaşdırılmış çevik istehsal
dəstəli-fərdi
dəstəli
fərdi
● axınlı

61 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

● fərdi, dəstəli, axınlı
dəstəli, seryalı, axınlı
kütləvi, fərdi, axınlı
kütləvi, fərdi, seryalı
dəstəli, fərdi, kütləvi

62 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

istehsal sahəsi
iş yeri
● sex
briqada
idarəetmə aparatı

63 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

tara sexi
alət sexi
● yığma sexi
enerji sexi
təmir sexi

64 İstehsal tsikli nədir?

xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdədə olma vaxtıdır
xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
● xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır

xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır

65 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- mütanasiblik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- paralellik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi
- ● bərabərlik prinsipi

66 əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ardıcıl-qarışıq
- ● paralel
- ardıcıl
- qarışıq
- paralel-qarışıq

67 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

- iş qüv¬vəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüv¬vəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- ● iş qüv¬vəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüv¬vəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüv¬vəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

68 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- ● məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

69 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və birqərarlığını təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi
- ● sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

70 Vaxta görə əməliyyatlarınyerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları
- ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- ● ardıcıl, paralel və qarşıq formaları
- ardıcıl, birqərarlı və qarşıq formaları
- ardıcıl, fərdi və qarşıq formaları

71 Istehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

- paralellik prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ● ahəngdarlıq prinsipi

72 Istehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

- paralellik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- fasiləsizlik prinsipi
- ● mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi

73 İstehsalın təşkilinin qarşıq forması xarakterizə olunur :

- ● materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yernə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

74 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

- materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə
- əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə
- xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə
- ● əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yernə yetirilməsi ilə
- əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

75 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

- müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtələndirərkən istifadə olunur
- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
- ● bitməmiş istehsalın həcmini hesablayarkən istifadə olunur
- məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

76 Dövriyyə ehtiyyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır
- zadellərə olan günlük minmum tələbatı ödəmək üçün yaradılır
- iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutul¬ma¬mış boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır
- ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələri¬ndə istehsalın həcminin artırılması üçün yaradılır
- ● bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır

77 Dəstəli istehsalda ehtiyyat məmulatın həcmi:

- məmulatlara günlük minmum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük maksimum təlabatla minimum tələabat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur
- ● məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

məmulatlara günlük minmum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

78 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- ● analitik forma
- düzxətli forma
- fərdi forma
- texnoloci forma
- predmet forması

79 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi
- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi
- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.
- ● dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasili kimi
- dəstədəki detalların daşınması üçün sərf onunan vaxtın ölçülməsi kimi

80 Təhkimetmə əmsalı necə hesablanır?

- ● vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloci əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi
- iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi
- birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi

81 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimetmə əmsalı bərabərdir:

- 16 -20
- 10-15
- 11 – 20
- ● 21 – 40
- 1 – 10

82 İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri
- ● sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri

83 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- ● məhsulun fondtutumunun azaldılması
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi
- növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş reciminin təkmilləşdirilməsi
- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnoloci əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi

84 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəjə yüksək olması
- emal olunajaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- ● istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması
- ayrı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdiril¬mə¬si

85 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirlməsi
- emal olunajaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi
- ● ayrı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

86 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəjə yüksək olması
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi
- ayrı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması
- ● yalnız universal avadanlıqlardan istifadə
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

87 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili
- əməyin təşkili
- ● istehsalın təşkili
- təchizatın təşkili
- alət təsərrüfatının təşkili

88 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- ● məkan, zaman və funksional aspektlərdə
- universal, zaman və funksional aspektlərdə
- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə
- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- universal, qarşıq və funksional aspektlərdə

89 əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- ● mükafatlı vaxtamuzd
- birbaşa vaxtamuzd
- dolayı vaxtamuzd
- mütərəqqi vaxtamuzd
- akord sistemi

90 əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- mükafatlı işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- dolayı işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- ● intensiv işəmuzd

91 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minmum səviyyəsi
- ● tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı
- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər

92 əmək haqqı nədir?

- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait

- ● iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

93 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- köməkçi fəhlələr
- mütəxəsislər
- ● mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- əsas fəhlələr

94 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə
- ● heyətin orta siyahi sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- köməkçi fəhlələrin saynının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahi sayının xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahi sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə

95 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

- təmir işini həyata keçirənlər
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- ● müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- əmək predmetini emal edənlər
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər

96 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ● 4
- 6
- 5
- 3
- 2

97 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölü¬nürlər?

- mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- ● fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrəüfat işçiləri, payçılar
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

98 əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan mütərəqqi işəmuzd əmək haqqı sistemində:

- ● normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

99 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 3
- 2
- 6

- 5
- ● 4

100 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- ● kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına

101 Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ● qulluqçular kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

102 Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- ● qulluqçular kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

103 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ● mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına

104 Asılı müəssisə nədir?

- ● bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştira¬kına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul et¬di¬yi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikin¬ci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılımüəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikin¬ci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

105 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- ● bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştira¬kına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul et¬di¬yi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikin¬ci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxi çağırmağa imkan verirsə, onda ikin¬ci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

106 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır
- ● müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir
- müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur
- müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur
- müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur

107 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
- müəssisənin istehsal gücü
- potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
- müəssisənin istehsal potensialı
- ● müəssisənin fəaliyyət göstərəmədiyi sahələrdə əsas fondların qurluşunda baş verən dəyişikliklər

108 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək
- əmək məhsulldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq
- ən az xərjlə daha yüksək iqtisadi nətijələr əldə etmək
- buraxılajaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq

109 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdıran subyektlərə aid deyil

- borc verən qurumlar
- dövlət orqanları
- onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
- ● onun kadrları
- onun təhcizatçıları

110 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müd¬də¬ti haqqında məlumatın dərc edilməsi
- onun kreditor¬la¬rının irəli sürdükləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
- onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
- ● onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi
- onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması

111 Müəssisə ləğv edilmir:

- lazımi xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
- onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- qa¬nun¬la qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
- ● onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə
- onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncağının qərarı ilə

112 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ixtisaslaşdırılımış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılımış, ixtisaslaşdırılmış, kombinələşmiş müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ● ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə

113 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- ● kiçik, orta və iri müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seri¬yalı və fərdi müəssisələrə

114 Müəssisənin istehsal qurluşu

- onun dövriyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- onun idarəetmə strukturudur
- ● onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir

115 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- yaranan müəssisələrdən biri kreditorlara verilməklə öhdəliklər ödənir
- mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- ● onun öhdəlikləri bö¬lüş¬¬dürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəs¬sisələrə keçir
- onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənir

116 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- ● müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir

117 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk nbvbədə ödənilir?

- Birinci növbədə işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəl¬lif¬lik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesab¬laş¬ma¬lar apa¬rılır
- Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödə¬ni¬lir
- ● Birinci növbədə ləğv edilən müəssisəin əmlakının girov qoyul¬ma¬¬sı ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödə¬ni¬lir

118 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- ● müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

119 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- xidmətedici sex
- əsas sex
- yardımçı sex
- ● sosial-məişət bölməsi
- köməkçi sex

120 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- ● müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi syaında payları
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları

121 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması tex¬no¬lo¬gi¬yası
- istehsalın həcmi
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviy¬yə¬si
- məhsulun nomenklaturası
- ● müəssisənin nizamnamə fondu

122 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- bazarın yerli məhsul tutumu
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- ● müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur
- müəssisənin illik istehsal həcmi

123 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- əsas və köməkçi materiallar
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- ● inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı

124 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- ● ümumi sex xərcləri
- texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- xammal və əsas materiallara xərclər
- texnoloji məqsədlər üçün yanacağa çəkilən xərclər

125 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

- amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə
- ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə
- ● konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə
- əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə

126 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

- texnoloji ehtiyaj¬lar üçün yanacaq xərcləri
- əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
- ● əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- əsas xammal və materiala xərclər
- satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri

127 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

- əsas fondların amortizasiyası xərcləri
- müəssisə direktorunun əmək haqqı
- təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı

- ● əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı

128 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- xammal, material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
- material xərcləri (geri qaytarınlan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- ● material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tul¬lan¬tı¬ların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri

129 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyinin müəyyənləşdirilməsi
- əmtəəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- ● digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək
- maya dəyrinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

130 Zərərsizlik həddi nədir?

- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinən çox olduğu istehsalın həcmini göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinən kiçik olduğu istehsalın həcmini göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmini göstərir.
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmini göstərir;
- ● məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmini göstərir;

131 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- sex və zavod xərcləri;
- sadə və kompleks xərclər;
- qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- ● müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- müstəqim və sex xərcləri;

132 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

- reklam xərcləri.
- əmək haqqı xərcləri;
- icarə haqqı xərcləri;
- ● sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- material xərcləri;

133 Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi.
- müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi;
- ● məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;

134 əsaslı xərclərə nə aiddir?

- material xərcləri.
- menecerlərin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;
- əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;

135 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərinə bərabərdir?

kommersiya maya dəyəri;
- texnoloji maya dəyəri;
sex maya dəyəri
istehsal maya dəyəri;
tam maya dəyəri

136 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcminin müəyyən olunması
- işçilərin sayının müəyyən edilməsi
ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi
zərərsizlik həddinin tapılması

137 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- optimal istehsal planının qəbulu
müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
işçilərin sayının müəyyən edilməsi

138 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
istehsal xərcləri smetası
- əmtəəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
əmtəəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
əmtəəlik məhsulun maya dəyəri

139 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tul¬lan¬tı¬ların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

140 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
ümum sex xərcləri

141 Məh¬sulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
marketinq tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərclə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu

- işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- ● müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- qiymətin əmələgəlməsi

142 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərinin idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- ● məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- maya dəyərinin proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
- məhsulun maya də¬yə¬rinin təhlili
- məhsulun maya də¬yə¬rinin kalkulyasiyası
- maya dəyərinin aşağı salınması yollarının müəyyən olunması

143 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- müssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir
- məhsulun əməktutumunu göstərir
- işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- ● məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir

144 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- ● məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmalarının xüsusi çəkisidir
- məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir
- istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir
- əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmini göstərir

145 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- ● məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmini çıxdıqdan sonra qalan hissədir
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- müssisədə anbarların hazır məhsultutma qabiliyyətidir

146 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ● məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları
- ümum sex xərcləri

147 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- istehsaldankənar xərclərə
- texnoloji maya dəyərinə
- sex maya dəyərinə
- ● ümumzavod xərclərinə
- ümum sex xərclərinə

148 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

- ● istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı
- sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını
- ümum sex xərcləri
- ümumzavod xərcləri

müəssisənin idarə edilməsi xərcləri

149 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- sex maya dəyrini hesablamaq üçün tərtib edilir
- kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və mahsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- ● istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir
- istehsaldankənar xərcləri əhatə edir

150 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
- ● müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- müəssisədə məhsulun istehsalina çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
- müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması

151 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq ma¬¬ya dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda
- analitik, statistik və qarışıq formalarda
- inzibati, iqtisadi, statistik formalarda
- dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda
- ● proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda

152 Müəssisədə istehsal həcminin zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- ● müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məh¬sul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məh¬sul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
- müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə

153 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

- ● müəssisədə istehsal həcminin zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
- mənfəətin həcmini proqnozlaşdırmaq üçün
- sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün
- müəssisdə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün

154 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
- ● müəssisədə məhsulun həcminin artırılması

155 Maya dəyərinin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müs¬təqim xərcdir

- ümumi zavod xərcləri
- inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ● texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

ümum sex xərcləri

156 əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin dəyişməsi aşağıda sadalanan amillərindən hansının təsiri altında olmur?

- material resurslarına qiymətin dəyişməsi
- məhsul istehsalına çəkilən xərclərə qənaət
- məhsulun topdan satış qiymətinin dəyişməsi
- buraxılan məhsulların quruluşundakı dəyişiklik
- ● müəssisənin debitor borclarının dəyişməsi

157 Məhsulun maya dəyəri:

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir
- ● məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amorti¬zasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu¬su¬nu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amorti¬zasiya ayırmalarının məcmu¬su¬nu əks etdirir

158 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

- natural ifadədə buraxılışın həcminin hesablanması
- şərti vahidlərdə buraxılışın həcminin müəyyən edilməsi
- şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- ● istehsal tsiklının tərkibinin müəyyən edilməsi
- ümumi məhsulun istehsalına çəkilmiş xərclərin hesablanması

159 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ümumi milli məhsul
- səmərə
- milli gəlir
- ● səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- istehsala sərf olunan məsrəflər

160 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- ● nisbi göstəricidir
- mütləq göstəricidir
- həcm göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir

161 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- ● mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- xərc göstəricisidir
- faiz göstəricisidir
- müqayisəli göstəricidir

162 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi

- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- ● Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

163 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliyini hesablayın.

- 975 min manat
- 25 %
- 525 min manat
- 35 %
- ● 30 %

164 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- ● əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı
- ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir
- əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəəlik məhsul

165 Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi:

- xərclərdən çox olmalıdır
- ● müsbət kəmiyyət olmalıdır
- mənfi kəmiyyət olmalıdır
- sıfra (0) bərabər olmalıdır
- mənfəətə bərabər olmalıdır

166 Müəssisələr¬də əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən ren¬tabellik göstəricisi necə hesablanır?

- illik mən¬fəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövriyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- illik mən¬fəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nis¬bəti kimi
- illik mən¬fəət artı¬mının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
- ● illik mən¬fəət artı¬mının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nis-bəti kimi
- illik mən¬fəət artı¬mının bu artımı təmin edən əsas fondlara nis¬bəti kimi

167 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- ● layihə va¬riantlarından ən sərflisinin seçilməsi məqsədilə hesablanılır və tət-biq edilir
- layihə va¬riantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmini hesablaamq üçün tət¬biq edilir
- layihə va¬riantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- layihə va¬riantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tət¬biq edilir

168 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşu həcminin səmərəyə nisbətidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- ● variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

169 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətcə miqdarıdır
- ● səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir

170 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- istehsal xərcləri
- əmtəəlik məhsul
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi
- ümumi gəlir
- ● mənfəət

171 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- ● il ərzində yaradılmış milli gəlir
- milli sərvət
- il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul

172 Səmərəlilik meyarı nədir?

- ● İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkil¬miş xərclərin gətirdiyi səmə¬rə¬dir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcminin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkil¬miş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkil¬miş xərclərin faydalı hissəsidir

173 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- ● İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirirci (me¬yar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
- Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir
- Hər han¬sı bir sosial-iq¬ti¬sa¬di prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiq¬liklə əks et¬dirən meyar və göstəricilər ol¬ma¬dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir
- İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymət¬lən¬dir¬mək üçün onun me¬yarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cə¬hətdən dəqiq əsaslandırıl¬ma¬lıdır
- Səmərə öz-özlüyündə ictimai is¬teh¬salın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rə¬qəmdir, onu yaradan xərc¬lərlə əlaqəsizdir

174 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun isteh¬sa-lına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun isteh¬sa¬lına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun isteh¬sa-lına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi
- ● müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun isteh¬sa-lına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun isteh¬sa-lına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

175 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

- fondverimi göstəricisi
- əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- ● satışın rentabelliyi göstəricisi
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı

176 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- müəssisənin ehtiyat fondlarının
- müəssisənin tədavül fondlarının
- istehsal dövriyyə fondlarının
- ● istehsal əsas fondlarının
- müəssisənin pul fondlarının

177 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- məhsulun satış həcminin azalması
- ● məh¬sulun əmək¬tutumunun azaldılması
- avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- anbarında material ehtiyatlarının artması

178 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- ● işçilərin sayının artması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
- məh¬sul va¬hidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- vaxt vahidi ərzində is¬teh¬sal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- material məsrəflərinə qənaət eilməsi

179 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- investisiya qoyuluşunun rentabelliyi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- ● vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər

180 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərə¬liliyini xarakterizə edir?

- əmək resurslarının
- maliyyə resurslarının
- ● xammal və material resurslarının
- informasiya resurslarının
- əsas və tədavül fondlarının

181 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- xammal
- ● əmək (iş qüvvəsi)
- kapital
- torpaq
- sahibkarlıq qabiliyyəti

182 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ● mənfəətin əsas və normalaşdırılan döv¬riyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan döv¬riyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
mənfəətin döv¬riyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan döv¬riyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

183 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
● işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlilik əmsalının azaldılması
elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
istehsalın təmərküzləşməsi, kombinələşməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi

184 İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəlilyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi
inteqral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
ödənmə müddəti göstəricisi
rentabellik indeksi göstəricisi
● dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

185 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

● müəssisənin mənfəəti
müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu
müəssisənin ümumi məhsulu
müəssisənin əmtəəlik məhsulu
müəssisənin ümumi mədaxili

186 Müəssisədə satışın (dövriyyənin) rentabelliyi göstəricisi necə hesablanır?

mənfəətin əsas və normalaşdırılan döv¬riyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
əmtəəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
● mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

187 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

müəsisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür
müəsisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır
müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır
● məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır

188 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

istehsal prosesindəki fasilələr
istehsal prosesinin başlanması
istehsal sahələrinin artıqlığı
● istehsalın ixtisaslaşması
iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

189 Maddi-texniki təminat nədir?

müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir
müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir
müəssisədə invevstisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir
müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir

- müəssisədə istehsalın material re¬¬surs¬lar və texniki va¬si¬tə¬lər¬lə təmin edilməsi prosesidir

190 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketinq fəaliyyətinə aid deyil?

- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənib hazırlanması
- müəssisələrin istehsal həcminin (təklifinin) bazarın mövcud po¬tensial tələblərinə uy¬ğun¬laşdırıla bilmə imkanlarının araşdırılması
- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyac¬la¬rın həc¬minin, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedi¬şi¬nin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələ¬ba¬tın də¬yişməsinə və s. bu kimi məsələlərə çevik münasibətlərin gös¬tə¬ril¬məsinə nəzarət edilməsi
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məh¬sul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstə¬ril¬məsi

191 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- xarici mühitin təhlili
- daxili mühitin təhlili
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- qiymət siyasətinin işlənib hazırlanması

192 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?

- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

193 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- konsaltinq təşkilatı
- distributerlər
- dilerlər
- agentlər
- kommivoyajerlər

194 Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənil¬mə¬si¬nə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənib hazırlanmasında
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə təlabatın hesablanmasında
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəy¬yən edilməsində

195 Marketinq nədir?

- idarəetmənin metodlarından biridir
- bazarın kompleks təhlili və proq¬nozlaşdırılması pro¬sesidir
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

196 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar seqmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- psixoqrafik əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- texniki əlamətlər

texnoloji əlamətlər
iqtisadi əlamətlər

197 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar seqmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- məhsula ehtiyac əlamətlər
- ● təşkilati əlamətlər
- demoqrafik əlamətlər
- coğrafi əlamətlər
- psixoqrafik əlamətlər

198 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax¬la¬yır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax¬la¬yır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru sə¬fəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur
- ● eyni zonada yerləşən bir neçə is¬teh¬lakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- müxtəlif zonalarda yerləşən is¬teh¬lakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

199 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- ● məhsulun satış strategiyasının müəyyən olun¬ması
- potensial məhsul göndərənlərin siyahı¬sının işlənib hazırlanması
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəru¬ri materialların texniki xarakteristi¬kası¬nın hərtərəfli müəyyən olun¬ması
- sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramı¬na) və məs¬rəf normalarına görə material resurslarına tə¬ləbatın müəyyən edilməsi
- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) da¬nı¬şıqların aparılması və kontraktın bağlanması

200 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstldiril¬məsi) zəruriliyi yarandıqda
- ● əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda¬
- avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə¬
- avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə

201 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod)
- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- ● materialtutumluğa görə hesablama metodu
- məmulat üzrə hesablama metodu
- hissə (detal) üzrə hesablama metodu

202 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- zona-dairəvi
- dairəvi
- şüa
- rəqqas
- ● tranzit

203 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- 7
- 4

5
3
● 8

204 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xam¬mal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edil¬məsi
səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqti¬sa¬di cəhətdən əsaslandırılması
● müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbu¬lu və qo¬ru¬nub saxlanılması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümu¬m¬i¬ləş¬diriji hesablamaların aparılması və yekun sifa¬riş¬¬lərin tərtibi

205 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmil¬ləşdir¬mək
məhsul¬gön¬dərənlərlə səmərəli təsərrüfat əla¬qə¬lə¬rini qurmaq
● müəssisənin əmək resurslarına olan təlabatının təmin edilməsi
material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin et¬mək
maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək

206 Marketinq şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prin¬siplərin hansından istifadə olunur?

təşkilati prinsip
təklif prinsipi
● coğrafi prinsip
sosial prinsip
stimullaşdırıcı prinsip

207 Marketinq proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

marketinq məqsədlərinin müəyyən olunması
bazar seqmentinin müəyyən edilməsi
● dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi
satış bazarının müəyyən edilməsi
daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi

208 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

əmtəənin hərəkəti texnologiyası
ticarət kommunikasiyalarının, hü¬quqi və iddia işlərinin təşkili
tələbin stimullaşdırılmasının və rek¬lam fəaliyyətinin təşkili
● iş qüv¬vəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndiril¬məsinin təşkili
informasiya-dispetçer xid¬mətinin hesa¬bat¬la¬rının hazırlanmasının təşkili

209 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

satışın idarəedilməsi üzrə xərc¬lər sme¬ta¬sı¬nın tərtibi
konyunktura və tələb üz¬rə proq¬nozların hazırlanması
● mənfəətin bölgüsü
məqsədlərin müəyyən olunması
məhsulların reallaşdırılması proq¬nozlarının işlənməsi

210 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

müəssisənin əmək resurslarına olan təlabatın plan¬laşdırılması
müəssisədə innovasiya prosesinin plan¬laşdırılması

- əla¬və xid¬mət¬lərin, xa¬rici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliy¬yə¬tinin plan¬laşdırılması
- maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- əmək haqqının müəyyənləşdirilməsi

211 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- iş qüvvəsinin axını
- fiziki axın
- maliyyə axını
- informasiya axını
- mülkiyyət hüququnun axını

212 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- resurs axını
- tələb axını
- iş qüvvəsinin axını
- sifarişlər axını
- iqtisadi axın

213 Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- materiallara təlabatın hesablanması
- məqsədli bazarın seçilməsi
- bazar imkanlarının təh¬lili
- marketinq kompl¬ek¬sinin işlənib hazırlanması

214 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- xammala təlabatın müəyyən edilməsi
- işçilərin sayının planlaşdırılması
- avadanlıqlara təlabatın müəyyən edilməsi
- əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi

215 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketinq şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- funksional prinsip üzrə təşkil
- bazar prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
- ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil

216 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanma¬sında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- qə¬bul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- işçilərin sayı və vaxt fondundan
- fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- əmək məhsuldarlığı və qə¬bul edilmiş sifarişlər portfelindən
- dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından

217 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 faizi
- 55 faizi
- 45-50 faizi
- 30 faizi

75-80 faizi

218 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayja neçə faizi aid olunur?

- 80-85 faizi
- ● 60-65 faizi
- 40- 45 faizi
- 25-30 faizi
- 70-75 faizi

219 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsul¬unda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 65 faizi
- 35 faizi
- 75 faizi
- 80 faizi
- ● 20 faizi

220 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

- 15 faizi
- 7 faizi
- 23 faizi
- 45 faizi
- ● 25 faizi

221 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

222 İstehsal ehtiyatları sə¬viy¬yəsinə nəzarətin A, B, S üsul¬unda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- ● 70-80 faizi
- 5 - 10 faizi
- 15-20 faizi
- 25-30 faizi
- 40-55 faizi

223 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- «Dəqiq vaxtında» sistemi
- Kontrakt sistemi
- Ənənəvi forma
- Anbar forma
- ● Tranzit forma

224 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- dairəvi
- zona
- rəqqas
- ● zona-dairəvi
- şüa

225 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırırlır?

- birbaşa, dolayı və qarışıq satış sistemləri
- ● intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
- analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri
- daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri

226 Firma nöqteyi-nəzərindən satışla əlaqədar funksiyaların vasitəçilərə verilməsi məqsədəuyğun amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ● son istehlakçılarla mü¬tə¬madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- xidmətin yaxşılaşdırılması
- miqyasa görə qənaət
- funksional uyğunsuzluğun azalması

227 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırırlır?

- analitik və sintetik satış sistemləri
- intensiv və selektiv satış sistemləri
- əsas və köməkçi satış sistemləri
- ● birbaşa və dolayı satış sistemləri
- daxili və xarici satış sistemləri

228 İstehsalçı firma özünəməxsus aşağıdakı struktur bölmələrindən isti¬fadə edərək satışı həyata keçirə bilməz?

- əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağ¬¬lanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üz¬rə funksiyaları icra edən satış kontorları
- yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uy¬ğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı mütə¬xəs¬sis¬lərə malik regional satış filialları
- pərakəndəsatış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)
- funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nü¬ma¬yi¬şini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hü¬quqa malik olmayan xüsusi agentliklər
- ● xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları

229 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsulun son istehlakçıya bila¬va¬sitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması
- əmtəənin hərə¬kəti ilə bağlı risklərin azalması
- əlaqələrin sayının azalması
- əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əla¬qə¬dar istehsaldankənar xərclərin azalması
- ● son istehlakçılarla mü¬tə¬madi olaraq sıx əlaqələr saxlanması

230 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- ● məhsulun reallaşdırılmasının forma və me¬tod¬larının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- müəssisədə istehsalın material re¬¬surs¬lar və texniki va¬si¬tə¬lər¬lə təmin edilməsinin təşkili
- müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili
- iş qüv¬vəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndiril¬məsinin təşkili

231 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- ● məhsulların istehsalı
- məhsulun tamamlanması
- məhsulun saxlanması
- istehlakçılarla əlaqələr
- məhsulların nəqli

232 Tranzit norması nədir?

istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə gön¬dər¬mək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcminin minimum miq¬da¬rıdır

- ● istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir isteh¬lak¬çıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir

istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə gön¬dər¬mək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcminin maksimum miq¬da¬rıdır

istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir isteh¬lak¬çıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir

istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir isteh¬lak¬çıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

233 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

gələcəkdə ¬ xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə

müəsisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vax-taşırlığında kənarlaş¬ma¬lar baş verən zaman istehsalın fasi¬lə¬siz¬liyini təmin etmək məqsədilə

- ● xammal və materialın isteh¬sa¬lı və ya tə¬darükünün mövsümi olması ilə əlaqədar

iki məh¬sul¬gön¬dər¬mə (alma) ara¬sındakı vaxt inter¬valında müəssisənin ahəngdar iş¬ləməsini təmin etmək məqsədilə

istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar

234 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

qrupa daxil olan məhsullar üzrə isteh¬sal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur

məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his¬sə¬nin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmini oxşar məmulatın (hissənin) material məs¬rəfi nor¬ma¬sı ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqlən¬dirici cə¬hət¬¬lə¬¬ri¬-ni nəzərə almaq üçün isti¬fa¬də edi¬lən düzəldici əm¬salının hasilinə vurulur¬

- ● nümunəvi təmsilçinin material məsrfi ¬norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə isteh¬sal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

nümunəvi təmsilçinin material məsrfi ¬norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqlən¬dirici jə¬hət¬¬lə¬¬ri¬¬ni nəzərə almaq üçün isti¬fa¬də edi¬lən düzəldici əm¬sala vurulur

qrupa daxil olan məhsullar üzrə isteh¬sal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrfi normasına nisbəti kimi

235 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his¬sə¬nin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məs¬rəfi nor¬ma¬sına vurulur

məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his¬sə¬nin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məs-rəfi nor¬ma¬sına nisbəti kimi

oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məs¬rəfi nor¬ma¬sı ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqlən¬dirici cə¬hət¬¬lə¬¬ri¬¬ni nəzərə almaq üçün isti¬fa¬də edi¬lən düzəldici əm-salın hasilinə vurulur

- ● məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his¬sə¬nin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmini oxşar məmulatın (hissənin) material məs¬rəfi nor¬ma¬sı ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqlən¬dirici cə¬hət¬¬lə¬¬ri¬-ni nəzərə almaq üçün isti¬fa¬də edi¬lən düzəldici əm¬salının hasilinə vurulur¬

məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqlən¬dirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edi¬lən düzəldici əmsala vurulur

236 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrə¬fi nor¬¬ma¬¬sı hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi

hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

- ● hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur

hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi

237 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

məmulat vahidi üzrə material məs¬rəfi nor¬ma¬¬sının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi

məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin məmulat vahidi üzrə material məs¬rəfi normasına nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məs¬rəfi nor¬ma¬¬sına vurulur¬

məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

238 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi
materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminin materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsa hazırlanmasına sərf ediləl istehlakı üçünn vaxta nisbəti kimi
materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına vurulur
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur

239 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt interva¬lı istehsal proqramına vurulur¬
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur

iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt interva¬lı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi
orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur¬
orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi

240 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yertirilməsi üçün avadan¬lığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
- avadanlığın keyfiyyət götəricisi (etibarlıq göstəricisi)

iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
plan ili üçün görüləcək işin həcmi
avadanlıqdan istifadə əmsalı

241 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması

təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü
göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məh¬sulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması
müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi

242 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində

istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində

243 İxtisaslaşdırma nədir?

müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar seqmentinə uyğun fəaliyyətidir
müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir

müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

244 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- ● ümumi, xüsusi, fərdi
- fiziki, mexaniki, texnoloji
- fərdi, texniki, texnoloji

245 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan in¬san əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sı¬ra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələ¬rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ● müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib his-sələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır

246 Müəssisənin ölçüsü nədir?

- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- ● istehsal prosesinin təşkili for¬ma¬la¬rının kəmiy¬yət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış mad¬¬¬di və əmək resurs¬la¬rının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın öl¬çüsü ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmini əks etdirir
- Bu, istehsalın ölçüsüdür
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəy¬yən olunur

247 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

- inteqral göstəricilər
- ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- nisbi göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- ● natural göstəricilər

248 Təmərküzləşməninin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi
- ● məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

249 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, mexaniki, texniki
- ● aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- konstruksiya, texnoloji ardıcıllıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

250 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ● məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

251 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
sa¬həyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ● sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

252 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

tex¬noloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- ● müəssisələrin iriləşməsi
əmək bölgüsünün dərinləşməsi
müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

253 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

istehsalın təmər¬küzləşdirilmsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- ● istehsalın təmər¬küzləşdirilmsi, ixtisaslaşdırılması, koopera¬tiv¬ləşdirilməsi və kom¬binə¬ləş¬dirilməsi
fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

254 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinələşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
işçilərin sayının azalması
müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- ● müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
müxtəlf istehsalların birliyi

255 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinələşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- ● istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
is¬teh¬sallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
istehsallardan birinin məh¬su¬lu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolun¬da çıxış edir

256 Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinələşdirməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

Kombinələşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- ● Kombinələşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
Kombinələşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
Kombinələşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
Kombinələşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur

257 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləş¬diril¬mə¬¬si xarakterindən asılı olaraq kombinələşmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

fərdi, seriyalı və kütləvi
şaquli, üfiqi və qarışıq
- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə
aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

258 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə imkanları daha məhduddur?

neft-kimya sənayesi
neft emalı sənayesi
metallurgiya
- maşınqayırma
yeyinti sənayesi

259 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələ¬rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahə¬lə¬rin) əmələ gəlməsidir

260 Texniki əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib his-sələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır
istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələ¬rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

261 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
özünün konstruk¬si¬ya¬sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

262 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

özünün konstruk¬si¬ya¬sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar¬la¬nan məh¬¬sul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
özünün konstruk¬si¬ya¬sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyat¬ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məh¬sul¬darlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

263 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

özünün konstruk¬si¬ya¬sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
müəyyən texnoloji əməliyyat¬ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

- özünün konstruk¬si¬ya¬sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tət¬biq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrar¬la¬nan məh¬¬sul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

264 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, fiziki
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- texnoloji, əşya, mexaniki

265 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- bazar seqmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məş¬ğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır

266 Yüngül sənaye üçün kombinələşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- tullantılardan istifadəyə görə
- xammalın kompleks emalına görə
- üfiqi kombinələşmə
- istehsal-texniki
- xammalın ardıcıl emalına görə

267 Üfiqi kombinələşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmlərinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullan¬tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məh¬su¬lu alınır

268 Sənayedə kombinələşdirmə nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- texnoloji və təş¬ki¬lati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sa¬hə¬lərə məxsus ayrı-ayrı is¬teh¬¬salların vahid istehsal kompleksində birləşdiril¬mə¬si¬dir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

269 Qarışıq kombinələşmə tipi nə vaxt olur?

- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullan¬tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- xammal kompleks emal olunanda

270 Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ● müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir

271 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kom¬bi¬nələşmənin tipləri hansılardır?

- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- ● şaquli, üfiqi, qarışıq
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- fərdi, seriyalı, kütləvi

272 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinələşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinələşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ● ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinələşmə isə məhdudlaşdırır
- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmini məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir
- ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinələşmə isə genişləndirir

273 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ● müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

274 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinələşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- ● vahid satış şəbəkəsinin olması
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid enerji sistemi
- vahid nəqliyyat bazası
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti

275 Neftayırma müəssisələri üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinələşdirmə
- ● xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

276 Mineral (üz¬vi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- texniki kombinələşdirmə
- ● xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

277 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

istehsal-texniki kombinələşdirmə
texnoloji mərhələ üzrə
xammalın kompleks emalı
● xammalın ardıcıl emalı
üfiqi kombinələşdirmə

278 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

avadanlıq formasında
● əşya formasında
hissə formasında
istehsal-texniki formada
texnoloji mərhələ üzrə

279 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsər¬rüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
● belə kooperasiya əlaqələri ey¬ni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsər¬rüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

280 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır
belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsər¬rüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
● kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
belə kooperasiya əlaqələri ey¬ni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

281 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

hissə, istehsal-texniki, mexaniki
əşya, texniki, mexaniki
aqreqat, əşya və istehsal-texniki
● əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə

282 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol¬duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

texnoloji mərhələ üzrə üzrə kooperativləşdirmə
istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
əşya üzrə kooperativləşdirmə
aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
● hissə üzrə kooperativləşdirmə

283 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

avadanlıq formasında
əşya formasında
hissə formasında
istehsal-texniki formada
● texnoloji mərhələ üzrə

284 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən gösətricilər hansılardır?

- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkimolunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ixtisaslaşmiış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- ● bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti

285 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyəlnədirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- ● sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

286 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- ● müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

287 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və tex¬noloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- ● bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

288 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- sonradan istehsalda isti¬fadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məq-sədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- sonradan istehsalda isti¬fadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məq-sədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- müəs¬sisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- ● bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəm¬ləş¬di¬rilməsidir

289 ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili
- ● rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

290 Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- ● bir müəssisə digərinə müəyyən yarım¬fab¬ri¬katlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə koope¬ra¬si¬ya¬ya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, ge¬neratorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi mə¬mulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əla¬qədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məh¬sulun istehsalı işi¬ni tamamlayır
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

291 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstün¬lük¬lərə malikdir. Ona görə ki:

- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- ● bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir

292 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- ● İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır
- İri isteh¬sal¬da hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili for¬ma¬larına keçmək daha asan olur
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan ava¬danlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur

293 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaq¬qa¬bı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinələşdirilmiş yem istehsalı
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alət¬lə¬ri¬nin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və bo¬yama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti ma¬te¬rialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- ● elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan me¬tallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement isteh¬salı, ma¬¬şın¬¬qayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi

294 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir:

- ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının möv¬cud¬lu¬ğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- elmi-texnili tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.
- xammal və nəqliy¬yat amil¬ləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mə¬nim¬sənil¬mə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, eko¬loji və¬ziyyət, vaxt amili və s.
- ● texnikanın in¬ki¬şaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.

295 Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- univerisal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- kombinələşmiş istehsalın təmərküzləşməsi
- ● ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə

296 Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca ço¬xaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə

aqre¬qat və avadanlıqların texnoloji struk¬turun¬da da¬¬¬ha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
qurulmuş ava¬dan¬¬¬lıq¬ların sayca çoxaldılması yolu ilə
- ● qurulmuş avadanlıqların sayca ço¬xaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

297 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
aqre¬qat və avadanlıqların texnoloji struk¬turun¬da da¬¬¬ha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ● qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

298 Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
qurulmuş ava¬dan¬¬¬lıq¬ların sayca çoxaldılması yolu ilə
- ● aqre¬qat və avadanlıqların texnoloji struk¬turun¬da da¬¬¬ha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş aqre¬qat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə

299 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ● sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır

sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
sa¬həyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının art¬ma¬sıdır

300 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

istehsalın universallaşması
- ● istehsalın ixtisaslaşması

istehsalın kooperativləşməsi
istehsalın təmərküzləşməsi
istehsalın kombinələşməsi

301 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

isteh¬sal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri
- ● istehsal edilən məhsulun həcmi

isteh¬sal əsas fondlarının orta illik dəyəri
sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
tex¬noloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti

302 Şaquli kombinələşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullan¬tılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- ● xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur

müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

303 Kombinələşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi

əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi
- ● texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

304 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- ağac emalı sənayesi
- ağır metallurgiya
- yeyinti sənayesi
- hasilat sənayesi
- ● neft-kimya sənayesi

305 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
- istehsal ehtiyatları həcminin ciddi surətdə azalması
- xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
- kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə¬lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- ● müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

306 Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlir
- idarəetmənin çevikliyi artır
- ● xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- məhsulların satış sürəti artır

307 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- ● kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta güçü

308 Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- üfiqi kombinələşmə
- xammalın kompleks emalına görə
- ● xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə
- istehsal-texniki

309 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- qarışıq əlaqələr
- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ● üfiqi kombinələşdirmə

310 Kombinələşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur

kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenk¬la¬turası və çeşidi məhdudlaşdırılır
kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
● kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenk¬la¬turası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər

311 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

● əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsas¬¬lanan istehsallar üçün
əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsas¬¬lanan istehsallar üçün
kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün
əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün

312 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?

metallurgiya
yeyinti sənayesi
● hasilat sənayesi
emal sənayesi
ağac emalı sənayesi

313 əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

şaquli kombinələşdirmə
xammalın ardıcıl emalına görə
● tullantılardan istifadəyə əsaslanan
xammalın kompleks emalına görə
üfiqi kombinələşdirmə

314 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun isteh¬lak¬çı¬lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
● məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun isteh¬lak¬çı¬lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisas¬laş¬dırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsal¬ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların isteh¬sa¬lın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

315 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

● 70 faiz
80 faiz
45 faiz
60 faiz
65 faiz

316 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

● məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım¬fab¬ri¬kat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi

məhsul bahidinin materialtutumu
ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

317 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
● bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperasilaşdırılmasının iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
istehsalın ix¬tisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəs¬si¬sədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əla-qədardır
istehsalın ixtisaslaşdırılması is¬teh¬sala yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq et¬məyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal struk¬tu¬runu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məh¬sul növlərinin hazır¬lan¬masının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məh¬suldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır

318 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır:

● müəyyən texnoloji əməliyyat¬ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
müəyyən texnoloji əməliyyat¬ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
müəssisə miqyasında istifadə olunan in¬san əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sı¬ra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalan¬ması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının art¬ma¬sı nisbi təmərküzləşmədir

319 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə¬uy¬ğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
● müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın op¬ti¬mal ölçüyədək artması

320 Metallurgiya və elek¬tro¬energetikada istehsalın təmərküzləşməsini müəyyən edən əsas amil hansıdır?

istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
istehsal alətlərinin kompleksi
● əsas aqreqatların orta gücü
istehsal xərclərinin həcmi

321 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

müəs¬si¬sə¬nin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
● müəs¬si¬sə¬nin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gös-təricilərinin yaxşılaşmasında
müəs¬si¬sə¬nin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
müəs¬si¬sə¬nin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

322 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilərlər?

əlvan metallurgiya
polimer materialların istehsalı
musiqi alətlərinin hazırlanması
● ağac emalı və mebel istehsalı
kombinələşdirilmiş yem istehsalı

323 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir
belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
● belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir
belə sahələrdə kiçik və orta ölçlü müəssisələr üstünlük təşkil edir

324 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

bu, istehsal həcminin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
bu, istehsal həcminin azalması ilə məh¬¬¬¬sul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
● bu, istehsal həcminin artması ilə məh¬¬¬¬sul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
bu, istehsal həcminin artması ilə məh¬¬¬¬sul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
bu, istehsal həcminin azalması ilə məh¬¬¬¬sul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

325 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

bu, istehsal həcminin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
bu, istehsal həcminin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmlərinin artırılmasını əks etdirir
bu, istehsal həcminin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmlərinin artmasını əks etdirir
● bu, istehsal həcminin artması ilə məh¬¬¬¬sul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

326 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

istehsal həcminin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həc¬mi
● müəssisənin uzunmüddətli orta isteh¬sal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həc¬midir
müəssisənin uzunmüddətli orta isteh¬sal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həc¬mi
müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

327 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

● az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

328 Kombinələşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

● müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
aralıq məh¬sul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
xammalın kompleks emalını təmin edir
texnoloji pro¬seslərin yerinə yetirilməsinin ardıcıllığını təmin edir
ətraf mühitin çirklənməsinin azalma¬sını təmin edir

329 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

● sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması
yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
istehsal həcminin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

330 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

İs¬teh¬salın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təş¬kili for¬maları arasında daha mürəkkəbidir
İstehsalın ic¬timai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yük¬səl¬dil¬məsinin amilidir
İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləş¬mə¬si və kombinələşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
● İstehsalın ic¬timai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
İstehsalın ic¬timai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir

331 Proqram nədir?

elmi jəhətdən formalaşdırılan bi¬lik¬¬lər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahə¬lə¬rinin şü¬ur¬lu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
proqramda öz əksini tapan təd¬bir¬lə¬rin rə¬van, bir qaydada realizə olunması məqsə¬dilə həya¬ta keçirilməsi nəzərdə tu¬¬tu¬lan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymət-lən¬di¬rilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qar¬şıya qoyulan və¬zi¬fələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cə¬¬¬hətdən əsaslandırılmış tə¬səv¬vür, mü¬lahizə və tövsiyələrin məcmusudur
● dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsər¬rü¬fat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur

332 Proqnoz nədir?

idarəetmə məqsədlərinin, idarə¬et¬mənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
● perspektiv dövr üçün iqti¬sadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateci məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan və¬zi¬fələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış tə¬səv¬vür, mü¬lahizə və tövsiyələrin məcmusudur
idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli is¬ti¬fadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəl¬dilmiş idarəetmə qərar¬la¬rı¬nın əsas¬landırılması, qəbul edil¬məsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcıllıqla yerinə ye¬tirilən müx¬təlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur
yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur
istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

333 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar
inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
plan, proqram, proqnoz
satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
● strateji, taktiki, operativ planlar

334 Plan nədir?

müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur
● məqsədi, məzmunu, həcmi, metod¬la¬rı, ardıcıllığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
perspektiv dövr üçün iqti¬sadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qar¬şıya qoyulan və¬zi¬fələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cə¬¬¬hətdən əsaslandırılmış tə¬səv¬vür, mü¬lahizə və tövsiyələrin məcmusudur
dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur
uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üs¬tünlük¬lə¬ri¬nin və sə¬mə¬rə¬li-liyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu gös¬tə¬ri¬cilərin artımına nail olmağa imkan ve¬rən istiqamətlərin, fəaliy¬yət qay¬daları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur

335 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

● məhsulun nomenklaturası

ümumi məhsul
əmtəəlik məhsul
reallaşdırılmış məhsul
xalis məhsul

336 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

1 manatlıq əmtəəlik məhsula çəkilən xərc
● əmtəəlik məhsul
məhsulun maya dəyəri
dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri
əsas istehsal fondlarının tərkibi

337 Funksional əlamətə görə planlar hansı növ¬lərə ayrılır?

inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
strateji, taktiki, operativ planlar
● satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar
plan, proqram, proqnoz

338 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

əmək kollektivinin sosial inkişaf planı
investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
əmək haqqı və kadrlar planı
● sığorta işinin planı
məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

339 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

komplekslik prinsipi
● paralellik prinsipi
qənaətlilik prinsipi
prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi
stabillik prinsipi

340 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

● təcrübi-eksperimental metodu
normativ metod
balans merodu
"Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma
iqtisadi-statistik metodlar

341 İdarəetmənin metodları hansılardır?

iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji
● inzibatı, iqtisadi, sosial-psixoloji
iqtisadi; texnoloji, operativ
maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi
inzibati, psixolojı, təşkilatı

342 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

planlaşdırma iyerarxiyasına görə
əhatə etdiyi dövrə görə
funksional baxımdan
● istehsalın həcminə görə

idarəetmə iyerarxiyasına görə

343 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- idarəetmə məq¬səd¬lərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məjmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- ● idarəetmə məqsədlərinin, idarə¬et¬mənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir

344 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- ● planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə

345 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- ahəngdarlıq prinsipi
- ● səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
- düzxətlilik prinsipi
- paralellik prinsipi

346 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- koordinasiya
- matris sxemi
- lisenziyalaşdırma
- ● məqsədlərin müəyyən edilməsi
- Təşəbbüskarlıq

347 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- ● koordinasiya
- İdarəetmədə əmək bölgüsü
- Təkbaşınaçılıq
- Ədalət prinsipi
- Təşəbbüskarlıq

348 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- xətti, fuksional, xətti-funksional
- istehsal, mübadilə, istehlak
- ● planlaşdırma, təşkiletmə, koordinasiya
- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- inzibatı, iqtisadi, sosial-psixoloji

349 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurs¬la¬rı¬nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- ● qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurs¬la¬rı¬nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarə¬et¬mə subyekti ilə isteh-sal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurs¬la¬rı¬nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi¬dir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir

qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurs¬la¬rı¬nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

350 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- ● əmtəəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqinin, yarımfabrikatların və öz istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi

351 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- ● orta illik istehsal gücündən
- giriş istehsal gücündən
- rentabellik indeksindən
- rentabellik normasından
- çıxış istehsal gücündən

352 Müəssisədə normaların işlənib hazırlanma¬sında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- ● analitik-hesablama, təcrü¬bi-eksperimental və statistik
- qənaətli, kompleks və funksional
- analitik-hesablama, funksional və qənaətli
- iqtisadi, texnoloci və operativ
- məmulat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

353 Maliyyə planında:

- ● müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- planda real¬laş¬dırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məh¬sul-la¬rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon¬dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artı¬rıl¬ması, kadr¬ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na¬tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir

354 İstehsal proqramında:

- müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir
- ● ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na¬tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon¬dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artı¬rıl¬ması, kadr¬ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- planda real¬laş¬dırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məh¬sul-la¬rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

355 Aşağıdakılarından hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- ● normativ metod
- inzibati metod
- funksional metod
- iqtisadi təhlil metodu
- sosial-psixoloji metod

356 Aşağıdakılarından hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

- bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar
- büdcə ilə hesablaşmalar
- müəssisənin pul məxarici
- müəssisənin pul mədaxili
- ● fondveriminin planlaşdırılması

357 Aşağıdakılarından hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planınında nəzərə alınmır?

- investisiya qo¬yuluşlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- ● ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- kadr¬lardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

358 Menecment nədir?

- menejment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- ● me¬nec¬ment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi ol¬maq¬la, yalnız müəs¬sisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- me¬necment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- me¬nec¬ment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənilir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

359 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- qərar
- qayda
- ● əxlaq normaları
- göstərişlər
- normativlər

360 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

- əmək haqqı
- qiymət
- vergi
- gəlir və mənfəət
- ● təlimat

361 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- qayda prinsipi
- ● ahəngdarlıq prinsipi
- intizam prinsipi
- ədalət prinsipi

362 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

- İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- ● Təkbaşınaçılıq prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- İntizam prinsipi

363 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

- məlumatlar və onların işlənmə üsulları

- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması
- idarəetmənin funksional qurluşu
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları
- iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər

364 İdrəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- məqsədli-proqram
- xətti-funksional
- funksional
- xətti
- matris sxemi

365 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

- Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Ədalət prinsipi

366 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafelərinin vəhdətinin nəticəsidir?

- Heyət üçün iş yerinin stabilliyi prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi
- Şəxsi mənafelərin ümumi mənafeyə tabe olması prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

367 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçilər və maddi resurslar lazım olan vaxtda öz yer¬lə¬rində olmalıdırlar?

- Qayda prinsipi
- Ədalət prinsipi
- Mərkəzləşdirmə prinsipi
- İntizam prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

368 Satışın proqnozlaşdırılması metodlarına aid deyil?

- müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma
- müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma
- müssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma
- müəssisənin ti¬ca¬rət agentlərinin və onun satış bölmələrinin rəhbərlərinin qiy¬mət¬lən¬dirmələri əsasında proqnozlaşdırma
- satışın həjmində dəyişik¬lik¬lə¬rə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma

369 Planlaşdırmanın kompleksliliyi:

- məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, plan¬laş¬dırılan obyektin və onunla əlaqədar olan böl¬mə¬lə¬rin fəaliy¬yətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alter¬nativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- de¬mək¬ müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir

370 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

- funksional, analtik, çevik
- ● strateji, taktiki, operativ
- taktiki, analtik, operativ
- taktiki, funksional, strateji
- strateji, direktiv, indikativ

371 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

- müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alter¬nativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
- ● uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- hər bir istehsal vahidi pla¬nının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əla¬¬qə, plan¬laş¬dırılan obyektin və onunla əlaqədar olan böl¬mə¬lə¬rin fəaliy¬yətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması deməkdir

372 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

- müəssisədə mənfəət və ren¬ta¬bel¬lik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir
- ● müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir
- müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların mə¬nim¬sənilməsi, mütərəqqi texnologiyanın tət¬bi¬qi, istehsal pro¬ses¬lə¬rinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaş¬dırıl¬ması və s. üzrə tap¬şırıqları özündə əks etdirir

373 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fon¬dunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artı¬rıl¬ması, kadr¬ların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə na¬tural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- ● plan üzrə real¬laş¬dırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məh-sul¬la¬rın maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir

374 Fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı
- maliyyə planı
- ● istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı

375 Aşağıdakılarından hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

- istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi
- əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi
- istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər gös¬tərijilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların kon¬kret-ləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi
- ● müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması

376 əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
reallaşdırılmış məhsul
- ● bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi
ilin əvvəli və axrı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul
plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı

377 Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli pro¬por¬siya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən
müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdirir
- ● istehsal-təsərrüfat tap¬¬şı¬¬rıqlarının müəs¬sisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin fak¬¬tiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır
planların tərtib olunmasının elmi ba¬za¬sı olan norma və normativlərə əsaslanır
müəssisənin inkişaf planının mə¬kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd¬birlər sistemini özündə əks etdir

378 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- ● idarəetmə vəzifələrini yerinə ye¬tir¬mək üsul¬ları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür
idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür
idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür
idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür
idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür

379 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi
işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıjılıq təşəbbüslərinin artırılması
- ● əməyin normalaşdırılması
əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər
işçi he¬yətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri

380 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi
- ● istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi
alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi

381 Strategiya nədir?

- ● uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üs¬tünlük¬lə¬ri¬nin və sə¬mə¬rə¬li-liyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliy¬yət qay¬daları və normalarının məcmusudur
dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsər¬rü¬fat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
məqsədi, məzmunu, həcmi, metod¬la¬rı, ardıcıllığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məjmusunu özündə əks etdirən sənəddir
perspektiv dövr üçün iqti¬sadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qar¬şıya qoyulan və¬zi¬fələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cə¬¬¬hətdən əsaslandırılmış tə¬səv¬vür, mü¬lahizə və tövsiyələrin məjmusudur
müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur

382 İdarəetmə prosesi nədir?

● idarə olunan obyektin qarşısında duran və¬¬¬¬zifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli is¬ti¬fadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəl¬dilmiş idarəetmə qərar¬la¬rı¬nın əsas¬landırılması, qəbul edil¬məsi və icrasının təş¬ki¬li məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcıllıqla yerinə ye¬tirilən müx¬təlif xarakterli əmək və maşın əməliy¬yat¬la¬rı¬nın kompleksi kimi başa düşülür

rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional böl¬gü¬sünün for¬ma¬¬laş-ması, ida¬rəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəy¬yən¬ləş¬di¬ril¬məsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür

müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail ol¬ma¬nın yolları və metodlarını müəyyənləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırırlması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür

gələcək¬¬də həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəy¬¬yən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün la¬yi¬hələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür

işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyənləşdirilməsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırırlması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür

383 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

● funksional quruluş
proq¬ram məqsədli və çevik quruluş
xətti quruluş
matrisa quruluşu
qərargah quruluşu

384 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

proq¬ram məqsədli və çevik quruluş
qərargah quruluşu
matrisa quruluşu
● xətti quruluş
funksional quruluş

385 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparrat kömək edir?

proq¬ram məqsədli və çevik quruluşu
matrisa quruluşu
● qərargah quruluşu
funksional quruluşu
xətti quruluşu

386 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

çevik olması
məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
● təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması
icraçılar üçün aydın olması

387 İdarəetmə sistemi:

● idarəetmə məqsədlərinin, idarə¬et¬mənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
idarəetmənin strukturu, idarə¬et¬mə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
idarə¬et¬mə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
idarəetmə məq¬səd¬lərinin, idarə¬tmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

388 Kapital qoyuluşu:

- banka qoyulan depozitdir
- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- ● əsas fondların yaradılmasına yö¬nəl¬dilən investisiyadır

389 İnvestor dedikdə:

- ● özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şə¬kildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış sub-yektlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- müəssisənin işçiləri başa düşülür
- müəssisənin debitorları başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

390 Aşağıdakıdardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- strateji planlaşdır¬manın həyata keçirilməsi
- layihənin və in¬vestisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili
- investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- ● strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- investisiya layihələndirilməsi

391 İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- ● inteqral səmərəni sıfra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

392 Portfel investistisiyası:

- ● müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ancaq veksel şəklində olur
- ancaq səhm şəklində olur
- ancaq kredit şəklində olur

393 Maliyyə investisiyası nədir?

- daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ● investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiy¬mətli kağız¬ların alın-masına yönəldilən investisiyadır
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur

394 Real investisiya nədir?

- qiymətli kağızların alınmasına və dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədər layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- in¬vestisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiy¬mətli kağız¬ların alın¬ması ilə əlaqədər uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ● əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir
- əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur

395 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
işlərin icraçıları (podratçılar)
investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
● məqsədli pul yatırımları

396 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

əsas fondların cari təmiri xərclərini
məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
xammal və materialların alınması xərclərini
işləyənlərin əmək haqqını
● avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

397 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyekti ola bilər?

əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
● yeni yaradılmış və ya moderiniləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin qurluşunun dəyişdirilməsi
yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin qurluşunun dəyişdirilməsi
əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı

398 Birbaşa investisiya:

müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
istiqrazların alınmasına yönəldilir
veksellərin alınmasına yönəldilir
imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
● müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir

399 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi
● investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

400 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri
● tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər
müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri
texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri

401 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
● layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir
iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir
iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
yeni tikin¬tiyə, mövjud güjlərin genişləndirilməsinə, müəs¬¬¬sisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlan¬dı¬rılmasına çəkilən xərjlərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb¬ləğində xüsusi çəkiləridir

402 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcminin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi.
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬su¬lun həcminin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa¬lı¬ğının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬sulun həcminə nisbəti kimi
- ● dövrdəki günlərin sayının dövr¬et¬mə əmsalına nisbəti kimi;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;

403 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- ● istehsal tsiklinin uzunluğu
- işçilərin sayı
- əsas fondların orta illik dəyəri
- mənfəətin həcimi
- işçilərin axını

404 İki məh¬sulgöndərmə arasın¬dakı vaxt intervalında müəssisənin normal işi¬ni tə¬min etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- mövsümü ehtiyat
- ● cari ehtiyat
- sığorta ehtiyatı
- hazırlıq ehtiyatı
- müəssisədaxili ehtiyat

405 Bitməmiş istehsal¬dakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- ● istehsal tsiklinin uzunlu¬ğun¬dan, məhsulun ma¬ya də¬yərindən və istehsal pro¬sesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal tsiklinin uzunlu¬ğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun ma¬ya də¬yərindən
- is¬tehsal olunan məh¬su¬lun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- is¬tehsal olunan məh¬su¬lun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunlu-ğun¬dan
- istehsal pro¬sesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun ma¬ya də-yərindən və əməyin təşkilindən

406 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- ● təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar

407 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzun¬lu¬ğu göstəricisinin tərsi kimi
- ● dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa¬lı¬ğının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬su¬lun həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- istehsal edimiş məhsulun həcminin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬su¬lun həcminin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa¬lı¬ğına nisbəti kimi

408 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa¬lı¬ğının dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa¬lı¬ğının topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬su¬lun həcminə nisbəti kimi
- topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬su¬lun həcminin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- ● topdansatış qiymətində realizə olunmuş məh¬su¬lun həcminin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qa¬lı¬ğına nisbəti kimi
- dövrüyyə fondlarının həcminin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi

409 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

- 2,58
- 1,33
- ● 0,8
- 0,75
- 1,25

410 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

- qrup məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- ● fərdi məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması

411 Hansı məsrəf norması eyni tipdən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

- fərdi məsrəf norması
- ● qrup məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması

412 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərinin kalkulyasiyasında istifadə olunur?

- perspektiv məsrəf norması
- ● illik məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması

413 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

- ● maşın və avadanlıqların dəyəri ilə
- istehsal tipi ilə
- istehsal tsiklərinin müxtəlif orta davamiyyəti ilə
- istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə
- avadanlıqların növbəlilik əmsalı ilə

414 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

- ● reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- məhsulun maya dəyərindən
- istehsal olunan məhsulun həcmindən

415 Kooperasiya əməliyyatları:

- ● xammal, yarımfabrikatlar, məmu¬lat¬ların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qab¬laşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixrajını və ya idxalını nəzərdə tutur

idxal olunan əm¬təə¬lər gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi si¬yasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm¬rük re¬jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi¬nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi¬si¬nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xa¬rici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kə¬nar¬da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

xarici ölkələrdə xidmət gös¬təril¬məsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmar¬ka¬lar¬da iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qay¬ta¬rıl¬ması şərtilə ixracıdır

416 Müvəqqəti ixrac əməliyyatları:

gömrük rejimi ölkə ərazi¬sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriyə gətirilməsinə əsaslanan rejimdir

xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi si¬yasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm¬rük re¬jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

● xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmar¬ka¬lar¬da iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qay¬ta¬rıl¬ması şərtilə ixracıdır

417 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

● ölkənin gömrük ərazi¬si¬nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xa¬rici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriyə gətirilməsinə əsaslanan rejimdir

kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

418 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

● xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüdudlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriyə gətirilməsinə əsaslanan rejimdir

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtilə ixracıdır

əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

419 Franko-anbar (satıcı) nədir?

● müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir

müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır

məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır

istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqletmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edir

məhsulgöndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir

420 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tənzimləmə üsullarına aid deyil?

xidmətlərin məhdudlaşdırıl¬ması
- xarici iqtisadi fəaliyyətin lisen¬ziyalaşdırılması

gömrük rüsumlarını, standartların tətbiq edilməsi
inzibati maneələrin aradan qaldırılması
valyuta kursunun idarə edilməsi, vergi mexa¬nizmi

421 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağı¬dakı¬la-rdan hansını nəzərə almırlar?

kontraktın təklif olunan qiyməti
- firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu

firmanın təcrübəsi və nüfuzunu
texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini
idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini

422 Royyalti nədir?

qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

kontraktın təklif olunan qiymətidir
komissiyon şərtləri əsasında həyata ke¬çi¬rilən ticarət növüdür; lakin o, adi komisyon ticarətindən prin¬sipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir
bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kom¬mersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir

423 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, li¬mit¬ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir
sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir

424 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir

istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir
bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir
gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir

425 Məhsulların tranziti nədir?

iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, öl¬kə¬nin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqti¬sadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir

gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanmasından ibarət gömrük rejimidir
ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarda gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir

idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir

426 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- ● ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparıl-ması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövrün¬də gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siya¬sət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında sax¬lan¬ma¬sından ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

427 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

- ● ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərtilə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövrün¬də gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siya¬sət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında sax¬lan¬ma¬sından ibarət gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, öl¬kə¬nin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqti¬sadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçiril¬məsi zamanı tətbiq edilir

428 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

- analitik və müşahidə üsulları
- analitik və statistik üsulları
- analitik və eksperimental üsulları
- ● dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları
- müşahidə və eksperimental üsulları

429 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- dəyərin çıxılması üsulu ilə
- gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ● analitik üsul ilə

430 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- ● fran¬çayzinq
- gömrük nəzarəti altında emal
- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
- dövlətin xeyrinə əmtəədən imtina
- sərbəst gömrük zonası

431 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- sərbəst anbar
- rüsumsuz ticarət mağazası
- ● lisenziyalaşdırma
- əmtəələri məhv etmə
- təkrar ixrac

432 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- təkrar idxal
- tranzit
- gömrük anbarı
- gömrük ərazisində emal
- ● konsiqnasiya

433 Barter:

- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- ● dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qar¬şılıqlı əmtəə (məhsul) mü¬badiləsini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ix¬ra¬cı¬na tətbiq olunan dəyər və natu¬ral ifadədə yol verilə bilən məh¬du¬diyyətləri əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ix¬rac olunmasına icazəni əks edirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqa¬bi¬lin¬də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsə¬lə¬ləri əks edirir

434 Kvota:

- ● müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ix¬ra¬cı¬na tətbiq olunan dəyər və natu¬ral ifadədə yol verilə bilən məh¬du¬diyyətləri əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ix¬rac olunmasına icazəni əks edirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqa¬bi¬lin¬də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsə¬lə¬ləri əks edirir
- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qar¬şılıqlı əmtəə (məhsul) mü¬badiləsini əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

435 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük or¬qan¬larına hansı sənədi təqdim etmir?

- invoys
- əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd
- ● dövət qeydiyatı şəhadətnaməsi
- əmtəənin keyfiyyət sertifikatı
- gömrük yük bəyannaməsi

436 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük or¬qan¬larına hansı sənədi təqdim etmir?

- gömrük yük bəyamnaməsi
- ● müəssisənin nizamnaməsi
- müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəy¬yən edilmiş kodu
- xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ixrac olunan məhsulların mənşəyi haqqında sənəd

437 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amil¬lərə aid deyil?

- coğrafi amillər
- ● sosial amillər
- hüquqi və mədəni amillər
- siyasi və iqtisadi amillər
- tarixi amillər

438 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- lisenziyalaşdırma və françayzinq
- ● planlaşdırma və proqramlaşdırma
- ixrac və idxal
- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar

439 Hanısı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- ● strateji rüsum
- advalor rüsum
- xüsusi rüsum
- kompensasiya rüsumu
- spesifik rüsum

440 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- ● əmək haqqının artırılması
- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- satışın artırılması
- resursların əldə olunması

441 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- ● təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırlması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- nizamnəmə fondunun azaldılması

442 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- ● məhsul satışının miqyasının genişləndirməsi
- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə fondviminin artırılması;
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması

443 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- məhsulun maya dəyəri;
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
- ● debitor borclarının həcmi və tərkibi;
- istehsal tsiklinin uzunluğu;
- istehsal pro¬sesində xərclərin artma xarakteri.

444 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ● xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
- cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;
- analitik me¬todla, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
- bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.
- gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;

445 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 200 min man, ayın axırına qalığı 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı

nəyə bərabərdir?

- 12.
- 6;
- 4;
- ● 4,8;
- 2,4;

446 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalığı 360 min man, ayın axırına qalığı 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

- ● 0,2;
- 0,1;
- 0,6.
- 0,4;
- 0,3;

447 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- fərdi və kütləvi normalar
- ● fərdi və qrup norma¬ları
- müfəs¬səl və fərdi normalar
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar
- perspektiv və müfəssəl normalar

448 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- ● cərimələr
- möhtəkirlik
- əmək haqqının ödənilməsi
- xəbərdarlıq
- sövdələşmə

449 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- ● 6,6 %
- 5,6 %
- 2,6 %
- 3,6 %
- 4,6 %

450 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

- məmulatların istehsal maya dəyərinin bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinə nisbəti kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin cəmi kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin fərqi kimi
- bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin hasili kimi
- ● bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinin məmulatların istehsal maya dəyərinə nisbəti kimi

451 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ● istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi
- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının cəmi kimi

istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi
istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi

452 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ● istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasili kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının cəmi kimi
- istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi
- hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi

453 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcminin cəmindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin hasili kimi
- ● məhsul vahidinə material məsrəf norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcminin hasilindən hesabat ilində materialın faktik məsrəfinin fərqi kimi
- məhsul vahidinə material məsrəf norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktik məsrəfi göstəricilərinin cəmi kimi

454 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
- gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
- ● avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi
- avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasili kimi

455 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
- ● yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti
- ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
- bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti

456 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əmasalı:

- fondlasilahlılığın artmasını göstərir
- ● əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir
- əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir
- əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

457 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

- fondverimi artır
- əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir
- əsas fondların amortizasiyası artır
- ● müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır

əsas fondlar sürətlə könəlir

458 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

- avadanlığın vaxt fondu
- qurulmuş avadanlıqların sayı
- istehsal mey¬dan¬ça¬larının sahəsi
- avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məh¬sul¬darlıq norması
- ● avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi

459 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- ● xammal və materialların key¬fiy¬yətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
- avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
- növbəlilik əmsalının artırılması

460 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

- ava¬danlığın birdəfəlik yükünün artırılması
- ● avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc¬hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi
- istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün¬təzəm, boş¬da¬yan¬ma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsini tə¬min edilməsi
- xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların key¬fiy¬yətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi
- material emalının sürətinin artırılması

461 əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- məhsulun həcminin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ● istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- əmək məhsudarlığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi

462 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi
- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- ● köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi

463 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- ● əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə hasilinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə cəminə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi

464 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinin hasili kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərinincəmi kimi
- ● müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla

465 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

- ● texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcminin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasili kimi
- avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcminin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalının hasili kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcminin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcminin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalın hasili kimi

466 Hazır məhsul:

- əsas fondlara aiddir
- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir
- ● normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

467 Müəssisədə bitməmiş istehsal¬a aşağıdakılardan hansı aidir?

- ● is¬tehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
- hazır məhsulun dəyəri
- is¬tehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunə¬si¬nin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;

468 Tədavül fondlarına daxildir:

- gələcək dövrün xərcləri;
- bitməmiş istehsal;
- maşın və avadanlıqlar;
- hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları.

469 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- ha¬zır¬kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə gəlir kimi məh¬su¬lun reallaşdirilmasından əldə edilən vəsaitlər;
- ● ha¬zır¬kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məh¬su¬lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ha¬zır¬kı dövrdə maya dəyərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;
- gələcəkdə çəkilmiş, lakin ha¬zır¬kı dövrdə xərc kimi məh¬su¬lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ha¬zır¬kı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;

470 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- tara və tara materialları
- xammal, əsas material və satın alınmış yarımfab¬rikat¬lar
- alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar
- köməkçi materiallar
- ● yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar

471 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- debitor borcları
- yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- anbardakı hazır məhsul
- ● az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- pul vəsaitləri

472 Normalaşdırılmayan dövriyyə vəsaitlərinə aiddir:

- istehsal ehtiyatları
- ● pul vəsaitləri
- hazır məhsul
- gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş ehtiyatlar

473 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texnoloji itkilər
- texnoloji tullantılar
- texniki-təşkilati itkilər
- ● təchizat itkiləri
- xalis məsrəf

474 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq
- cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- istehsal, satış, xidmət, cari
- cari, istehsal, satış, sığorta
- ● cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü

475 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- istehsal ehtiyyatları və qurğuları
- dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- ● dövriyyə fondları və tədavül fondları

476 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- ● istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları

477 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ● yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

478 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərilməklə hesablanır?

- qrup məsrəf norması
- ● müfəssəl məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması

479 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

- müfəssəl məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- ● iriləşdirilmiş məsrəf norması
- qrup məsrəf norması

480 Maddi resursların təfsilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- müfəssəl və qrup normaları
- iriləşdirilmiş və kütləvi normalar
- perspektiv və müfəssəl normalar
- qrup və iriləşdirilmiş normalar
- ● iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar

481 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 20
- 25
- ● 5
- 10
- 15

482 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin illik istehsal həcmi
- ● müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı

483 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Nəqliyyat vasitələri
- Binalar
- ● Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Sexdə qurulmuş avadanlıq

484 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıq yeni alınanda
- ● avadanlıq fiziki köhnələndə
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

485 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- ● təmir fondundan
- amortizasiya fondundan
- istehsalın inkişafı fondundan
- ehtiyat fondundan
- nizamnamə fondundan

486 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların dəyərindəki artım
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- ● aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

487 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki , mənəvi, sosial, siyasi
- ● fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- mənəvi, pisxoloji, sosial, iqtisadi

488 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- qalıq və satış dəyərinə görə
- ● ilkin və bərpa dəyərinə görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə
- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə

489 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- ● məmulat
- bina
- nəqliyyat vasitəsi
- qurğu
- dəzgah

490 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- ● ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti

491 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- ● bina və nəqliyyat vasitələri
- qurğu və materiallar
- nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- binalar və yanacaq ehtiyyatları

492 İstehsalın əsas fondları nədir?

- ● istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir

493 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

sosial köhnəlmə
● mənəvi köhnəlmə
iqtisadi köhnəlmə
fiziki köhnəlmə
texniki köhnəlmə

494 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
● istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avdanlıqların dəyəri
yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri
quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri

495 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
● artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

496 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

ləğv olunma dəyərinə görə
qalıq dəyərinə görə
● ilkin dəyərinə görə
bərpa və qalıq dəyərinə görə
ilkin və qalıq dəyərinə görə

497 Yanacaq sənayesinin (neftçıxarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

● 60 faiz
40 faiz
70 faiz
30 faiz
50 faiz

498 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi
əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
● istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi
əmtəəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

499 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi
- ● amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi

500 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ● baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

501 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- ● 25 %
- 50 %
- 10 %
- 16,7 %
- 40 %

502 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- ● yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

503 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 100 %
- 23,07 %
- 37,5 %
- ● 60 %

504 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır
- müəssisədə təmir xərclərinin həcimi azalır
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- müəssisənin rəqabətqaliyyətlilik səviyyəsi yüksəlir
- ● əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır

505 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 11,7 %
- 11,5 %
- 21,25 %
- ● 25 %

506 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- ● 11 %
- 10,5 %
- 5,2 %
- 5,6 %
- 11,5 %

507 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 12,2 %
- ● 35 %
- 9,7 %
- 16,3 %
- 18,2 %

508 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- ● 30,65 %
- 35 %
- 9,7 %
- 16,35 %
- 20,8 %

509 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 6,37 %
- 2,9 %
- 10,2%
- 22 %
- ● 19,02 %

510 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 31,88 %
- 73,8 %
- 6,1 %
- ● 37,68 %
- 40 %

511 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

- 15 %
- 16,1 %
- ● 26,3%
- 30%
- 14,1 %

512 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- 15 faizədək

- 25 faizədək
- 20 faizədək
- ● 7 faizədək
- 10 faizədək

513 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- mənəvi
- iqtisadi
- ● sosial
- fiziki
- ictimai

514 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- 25 faizədək
- ● 10 faizədək

515 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- 15 faizədək
- 7 faizədək
- 20 faizədək
- ● 25 faizədək
- 10 faizədək

516 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- ● fondverimi və növbəlilik əmsalı
- fondverimi və köhnəlmə müddəti
- iqtisadi və sosial
- əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- fondtutumu və təzələnmə əmsalı

517 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsidə həcminin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsidə həcminin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- ● il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsidə həcminin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsidə həcminə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsidə həcminin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

518 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- ● kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- istehsal edilən məhsulun mürək¬kəblik dərəcəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

519 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət¬lən¬dirilməsinin natural gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilr?

- avadanlıq balansı tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- əsas fondların tex¬ni¬¬ki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəy¬yən etmək

- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəy¬yən etmək
- istehsal gücün¬dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşı¬rıq¬ları və fondtutumunu müəy¬yən etmək
- ● əsas fondların tex¬ni¬¬ki tərkibini və istehsal gücünü müəy¬yən etmək

520 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət¬lən¬dirilməsinin dəyər gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilr?

- ● amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəy¬yən etmək
- istehsal gücün¬dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşı¬rıq¬ları müəy¬yən etmək
- istehsal gücünü müəy¬yən¬ləş¬dir¬mək
- avadanlıq balansı tərtib etmək
- əsas fondların tex¬ni¬¬ki tərkibini və istehsal gücünü müəy¬yən etmək

521 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- ● əsas fondlara
- nizamnamə fonduna
- dövriyyə fondlarına
- ehtiyat fonduna
- amortizasiya fonduna

522 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların rentabelliyi
- ● növbəlilik əmsalı
- fondverimi
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı

523 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ümumzavod xərcləri
- dövretmə əmsalı
- amortizasiya norması
- ● avadanlıqların məhsuldarlığı
- məhsulun əməktutumu

524 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- ● avadanlıqların yaş strukturu
- işçilərin sayı
- kadrların strukturu
- müəssisənin ölçüsü

525 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ● investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu
- istehsalın ölçüsü
- işçilərin sayı
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- müəssisənin ölçüsü

526 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- işçilərin sayı
- müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı

- ● istehsal əsas fondlarının təzlənməsi və sıradan çıxmasının nisbəti

527 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
- işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
- işçilərin sayı
- ● istehsal texnologiyası
- maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri

528 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- ● cari vaxt fondu
- plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
- rejim vaxt fondu
- təqvim vaxt fondu
- faktiki işlənmiş vaxt fondu

529 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
- ● mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
- istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır

530 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

- istehsal xərcləri azaldılsın
- kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
- rentabellik yüksəlsin
- əmək məhsuldarlığı artsın
- ● əmək haqqı yüksəldilsin

531 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- ● istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

532 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi
- ● avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi
- əmək haqqı fondunun həcmini müəyyən etməyi
- yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi
- sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı

533 əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan akkord işəmuzd əmək haqqı sistemində:

- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- ● əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır

534 əməyin ödənişinin işəmuzd forması olan mükafatlı işəmuzd əmək haqqı sistemində:

- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur
- işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır
- ● birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

535 Aşağılakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- ● sadələşdirilmiş işəmuzd
- birbaşa işəmuzd
- mükafatlı işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- dolayı işəmuzd

536 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarak¬terizə edən göstəricilərə aid deyil:

- ● texnolojilik göstəriciləri
- natural göstəricilər
- dəyər göstəriciləri
- əmək göstəriciləri
- şərti-natural göstəricilər

537 Vaxt norması nədir?

- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- ● məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm¬də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

538 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- ● istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslan¬dır¬ma¬¬ğı
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək¬tu¬tu¬mu¬¬nu müəyyən etməyi
- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi

539 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- kadrların seçilməsi
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması
- ● əməyin fondla silahlanma səviyysinin artırılması

540 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- təqvim vaxtına görə
- ● faktiki iş vaxtına görə
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə
- materialtutumuna görə

541 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- hazırlıq-tamamlama vaxtı
- əsas vaxt
- iş yerinə xidmət vaxtı
- ● mənzuniyyət vaxtı
- köməkçi vaxt

542 Vaxt norması nədir?

- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- ● məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- verilən işin həcmini yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

543 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- ● maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- müəssisədə inzibati idarə heyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

544 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- ● məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri
- məhsul vahidinə düşən əmək haqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi

545 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- müəyyən müddət ərzində bri¬qa¬da tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə iş¬lərin plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ● fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjm¬də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür

546 Növbədaxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- xəstələik üxəndən boşdayanma
- üzürsüz səbəbədən işdə olmama
- bütün günü boşdayanma
- müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama
- ● materialın emal üçün gecikməsi

547 Kadr axıcılığının motiv¬lərinə aid deyil:

- ● istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- işin möv¬süm¬lü olması
- əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- ixtisasın artırılması im¬kanlarının yoxluğu
- xidməti vəzifə üzrə inkişaf im¬kanlarının yoxluğu

548 Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəmuzd formasından istifadə olunur?

rəhbərlər
əsas fəhlələr
● köməkçi fəhlələr
mütəxəssislər
xidmətçilər

549 əməyin ödənilməsinin işəmuzd formasının tətbiqi şərti hansıdır?

əməliyyatların ardıcıllıqla yerinə yetirilməsi
● görülən işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünlüyü
texnoloji qaydaların pozulması
avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
materiallardan israfçılıqla istifadə olunması

550 əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

işin xarakteri
fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
əmək bazarının konyukturası
dövlətin sosial siyasəti
● müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

551 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

ye¬ni texnoloci proses¬lə¬rin iş¬lən¬məsi və tətbiqi
elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
● işçilər üçün əlve¬riş¬li maliyyə və di¬gər iqtisadi stimulların yaradılması
istehsalın təmərküzləşmə və ixtisas¬laş¬ma səviyyəsinin yüksəldilməsi

552 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və möv¬¬¬jud avadan¬lıq¬ların modern¬ləş¬di¬ril¬məsi
istehsalın mexanikləşdirilməsi və möv¬¬¬jud avadan¬lıq¬ların modern¬ləş¬di¬ril-məsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisas¬laş¬ma səviyyəsi artırılması
möv¬¬¬jud avadan¬lıq¬ların modern¬ləş¬di¬ril¬məsi, məhsulun keyfiyyətinin yük-səldilməsi, ye¬ni texnoloci proses¬lə¬rin iş¬lən¬məsi və tətbiqi
● istehsalın təmərküzləşmə və ixtisas¬laş¬ma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əl¬verişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərə¬jə-sinin yüksəldilməsi
ye¬ni texnoloci proses¬lə¬rin iş¬lən¬məsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin sə¬¬mərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlve¬riş¬li maliyyə və di¬gər iqtisadi stimulların yaradılması

553 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

mövcud avadanlıqların modern¬ləş¬di¬ril¬məsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərə¬jə¬sinin yüksəldilməsi
● istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdi¬ril¬məsi, ye¬ni texnoloci proseslərin işlənməsi və tətbiqi
ye¬ni texnoloci proses¬lə¬rin iş¬lən¬məsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
istehsalın təmərküzləşmə və ixtisas¬laş¬ma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əl¬verişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və möv¬¬¬jud avadan¬lıq¬ların modern¬ləş¬di¬ril¬məsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisas¬laş¬ma səviyyəsi

554 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
- ● istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- işçilərin işə qəbul olunması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

555 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

- ● bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar
- istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür
- bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

556 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- yeni müəssisələr tikil¬mə¬sinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin texniki cəhətdən ye¬nidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- ● qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- fəaliyyət göstərənlər müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

557 Aşağıdakıdardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələş-dirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- borc maliyyə vəsaitləri
- səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- ● işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- büdcədən və büdcədənkənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
- istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

558 Müəsssələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- ● işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə

559 İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər
- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, an¬jaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və is¬teh¬salat təjrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- daşınan və daşınmaz əmlak
- ● işçi qüvvəsi, müvinətlər və bank lisenziyası
- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar

560 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- fondverimi sıfıra bərabərdir
- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir
- ● xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir

561 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

- istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir

- ● xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür
- əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir
- fondverimi sıfıra bərabərdir
- xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir

562 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı
- ● xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi
- daxili rentabellik norması, əmək məhsudarlığı, materialtutumu
- məhsulun rentabelliyi; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması

563 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

- xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir
- xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir
- ● xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

564 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- ● xalis cari dəyər
- məhsulun kapital tutumu
- kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti
- maya dəyəri
- məhsulun əmək tutumu

565 İnvestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində in¬vesti¬si¬ya¬nın həyata keçirilməsinin mənəvi aspektlərinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində in¬vesti¬si¬ya¬nın həyata keçirilməsinin fondveriminin yüksəldilməsinə təsirinin tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində in¬vesti¬si¬ya¬nın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir
- ● müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində in¬vesti¬si¬ya¬nın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və ma¬liy¬yə imkanlarının tədqiqidir
- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində in¬vesti¬si¬ya¬nın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir

566 İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ● ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili
- sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil

567 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal qurluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- müəssisənin texniki cəhətdən silahlan¬dı¬rılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb¬ləğində xüsusi çəkisi
- müəs¬¬¬sisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi
- yeni tikin¬tiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi
- ● əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi
- mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

568 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- ● Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- dövlət tərəfindən müvinətlərin artırılması
- dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi

569 İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- əmək haqqı xərcləri
- ● riskin səviyyəsi
- enerji xərcləri
- material xərcləri
- məhsulun maya dəyəri

570 İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasınlakı fərq kimi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- ● illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi

571 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasınlakı fərqini
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- ● illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasınlakı fərqi
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini

572 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi
- sürətlənlirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- ● minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi

573 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- ● bu və ya digər texniki işlə¬mə¬nin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ölkədə iqtisadi və bazar konyunk¬tu¬rası¬nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
- cari dəyər¬də pul axınının tədqiqini əks etdirir

574 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- ölkədə iqtisadi və bazar konyunk¬tu¬rası¬nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan¬dı¬rılmasına çəkilən xərclərin həcminin müəyyən edilməsini əks etdirir
- layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir

bu və ya digər texniki işlə¬mə¬nin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ● cari dəyər¬də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir

575 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

investisiyanın maliyyə təhlili kapital və jari dəyər¬də pul axınının tədqiqini əks etdirir
layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir
yeni tikin¬tiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəs¬¬¬sisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan¬dı¬rılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb¬ləğinlə xüsusi çəkisinin öyrənilməsini əks etdirir
bu və ya digər texniki işlə¬mə¬nin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir
- ● ölkədə iqtisadi və bazar konyunk¬tu¬rası¬nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir

576 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- ● işçilərin əmək məhsuldarlığı

tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri
hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon
layihə istehsal gücü
əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

577 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "ehtiyyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar
tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram
ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları
- ● əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi

578 Aşağıdakıdardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

son təhlilin aparılması
ilkin təhlilin aparılması
araşdırmalar
- ● əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması

layihənin qiy¬mət¬ləndirilməsi

579 İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşa¬ğıda qeyd olunan mexanizimlərin hansından istifadə edilmir?

investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə res¬pub¬likaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi
aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayır¬ma¬larını özündə cəmləşdirən çevik maliyyə-kredit və əsas və¬sait¬lərin amortizasiyası mexanizimlərindən istifadə olunması
- ● potensial investorlara maliyyə yardımının edilməsi

investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə res¬pub¬likaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi
vergi sistemində potensial investorlar üçün güzəştli vergi də¬rə¬cə¬lə¬rindən və şərtlərindən istifadə olunması

580 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılmır?

investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə
investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər
investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri
layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi
- ● digər müəssisələrin xarici ölkələdə həyata keçirdikləri investisiya qoyluşları

581 İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- rentabellik indeksi
- xalis cari dəyər
- xərclərin cari dəyəri
- daxili rentabellik norması
- ● investisiyanın ödənmə müddəti

582 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- ● İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və tex¬no¬logi¬ya¬larda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdi¬rir
- İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketinq fəaliyyətini birləşdirir
- İnnovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır
- İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir

583 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- təşkilati və proses innovasiyalar
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- ● məhsul və proses in¬novasiyaları

584 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması
- yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
- ● yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi

585 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- ● yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

586 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- ● müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti

587 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir

- öz mənfəətini artırmaqdır
istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

588 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik

589 Məhsul innovasiyası nədir?

istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
məhsul istehsalının həcminin artırılmasını nəzərdə tutur
məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

590 Proses innovasiyası nədir?

məhsul istehsalının həcminin artırılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur

591 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

sosial, məhsul və proses innovasiyalara
məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
məhsul və proses innovasiyalara
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara

592 İnnovasiya prosesinin əmtəəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası
sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası

593 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcıllığını əks etdirir?

tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
- fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış
tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketinq; satış
layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimsəmə; sənaye istehsalı; marketinq; satış

594 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması
yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi

- yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

595 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz ək¬si¬ni tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ● normaların işlənib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliy¬yətdir

596 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tə¬ləbatı ödə¬mə¬yə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məjmusu ilə müəyyən olunur
- dövriyyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- ● alıcıların müəyyən qrupu üçün ma¬¬raq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsini tə¬min edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyən olunur

597 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ● məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada artırılması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcminin artması deməkdir
- təklifin azlması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada azalması deməkdir

598 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tə¬ləbatı ödə¬mə¬yə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- ● məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tə¬ləbatı ödə¬mə¬yə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

599 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- ● istehsal prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

600 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli stan¬dartlar
- dövlətlərarası stan¬dartlar
- regional standartlar
- beynəlxalq stan¬dartlar
- ● mühasibat standartları

601 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- ● məhsulun maya dəyəri

məhsulun nəql ounma qabiliyyəti
texnolojilik göstərijiləri
məhsulun estetik göstəriciləri

602 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcjəsi¬nə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

analitik, ekperimental, statistik stan¬dartlara
müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli stan¬dartlara
- ● beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli stan¬dartlara

məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
material, hazır məhsul, xidmət stan¬dartlarına

603 Sertifikasiya:

məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ● məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz ək¬si¬ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

məhsullar üçün norma, qayda və xa¬rak¬teristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

604 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına
əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- ● müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına

məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

605 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- ● məhsulun satış planı

layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı
layihənin kompleks əsaslandırılması
layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üərə tədbirlər sistemi
layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi

606 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
maddi-texniki və texnoloji hazırlıq
xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq
yalnız konstruktor hazırlığı
- ● konsruktor və texnoloji hazırlıq

607 Patent nədir?

müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
məhsulun qiqiyenik və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğnu təsdiq edən sənəddir
məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- ● ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir

müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir

608 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- ● kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

609 Tex¬nolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- ● maşının yığılmasının mürək¬kəb¬liyi, material-əmək, fondtutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının istismarnın mürək¬kəb¬liyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir

610 Məmulatın etibarlılığı:

- ● məmulatın xidmət müd¬¬¬¬dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəy¬yən edil¬miş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəy¬yən edil¬miş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

611 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və di¬gər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- materialın analizi və sınaq¬dan keçirilməsi xərcləri
- nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri
- ● məhsulun yenidən emalı xərcləri

612 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin tə¬min edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- key¬fiyyətin planlaşdırlıması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- yoxlama və sınaq¬la¬rın ke¬çirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- ● məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

613 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərc¬lər
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərc¬lər
- ● yoxlama və sınaq¬la¬rın ke¬çirilməsi ilə əlaqədar olan xərc¬lər
- umumzavod xərcləri
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

614 İnnovasiya fəaliyyəti:

- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ● yeniliyin yaradılması və istehlak¬çı¬ya çat¬dı¬rılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layi¬hə¬¬ləndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layi¬hə¬¬ləndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir

615 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- ● istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, on¬la¬rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazır¬lan¬ması şəraitinə uyğunlaşdırılması
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

616 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdı¬rıl¬ması həyata keçirilir
- ● yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

617 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- ● yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdı¬rıl¬ması həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

618 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- ● kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- əsas fondların dəyərini artıması imkanı
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı

619 Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- texnoloji hazırlıq
- məhsulun bilavasitə istehsalı
- ● elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

620 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılışıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- bu, səmərə deyil
- iqtisadi səmərə
- elmi-texniki səmərə
- ● sosial səmərə
- ekoloji səmərə

621 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- xalis cari dəyər
- ● növbəlilik əmsalı
- ödənmə müddəti
- rentabellik indeksi
- daxili rentabellik norması

622 İnnovasiya layihəsi nədir?

konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
ixtiranın tətbiqi çertyojudur
yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur

623 İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdı¬rıl¬ması həyata keçirilir
əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

624 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcıllığını seçin

elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi
elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi

625 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması
yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcminin azaldılması
texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkili hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
- müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması

626 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş re¬surslar arasındakı əla¬qəni
- məhsulun texniki səviy¬yə¬sinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məq¬səd üçün sərf olunmuş re¬surslar arasındakı əla¬qəni

məhsulun potensial texniki səviy¬yə¬si (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əla¬qəni
məhsulun texniki səviy¬yə¬sinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əla¬qəni
məhsulun texniki səviy¬yə¬sinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əla¬qəni

627 Məmulatın estetik göstəriciləri:

məmulatın xidmət müd¬¬¬¬dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəy¬yən edil¬miş funksiyaları ijra edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir
məmulatın xidmət müd¬¬¬¬dəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
məmulatın xidmət müd¬¬¬¬dəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tam¬lı¬ğı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, for¬ma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir

məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsələrini özündə birləşdirir

628 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birdəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi

məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər
məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi

məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi

629 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- makroiqtisadi və mikroiqtisadı parametrlər üzrə
- maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- sosial və iqtisadi parametrlər üzrə
- fərdi və ümumi parametrlər üzrə
- ● keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə

630 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- məmulatın nəql ounma qabiliyyəti
- məmulatın estetik göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- ● ekoloji göstəricilər
- erqonomik göstəricilər

631 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın nəql ounma qabiliyyəti
- etibarlılıq göstəriciləri
- məhsulun təyinatı göstəriciləri
- ● məmulatın estetik göstəriciləri
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

632 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- ● erqonomik göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri
- patent-hüquq göstəriciləri

633 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- reklamasiya hesabina məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- yoxlama və sınaq¬la¬rın ke¬çirilməsi ilə əlaqədar olan xərc¬lər
- keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və di¬gər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- ● məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərc¬lər
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər

634 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- istehsalçı və istehlakçıların dav¬ra¬nışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edil¬mə¬si
- ● işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sı¬naqların aparıl¬ma¬sı
- məhsulun layi¬hə¬lən¬¬dirilməsi və müqavilələrin bağlanması

635 Marşrut texnologiyası:

- ● müəssisədə əsas əməliy¬yat¬ların yerinə yetirilməsi ardıcıllığını və hər bir sexdə bu əməliy¬yat¬ların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəy¬yən edir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsini müəy¬yən edir
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, on¬la¬rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazır¬lan¬ması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəy¬yən edir

yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəy¬yən edir
avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraş¬dırıl¬ma¬sının layi¬hə¬-ləndirilməsi

636 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihə¬lən¬di¬rilməsinə aiddir?

eskiz layihəsinin hazırlanması
avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
texniki layihənin hazırlanması
● avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraş¬dırıl¬ma¬sının layi¬hə¬-ləndirilməsi
texniki şərtlərin hazırlanması

637 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

● marşrut texnologiyasının hazırlan¬ma¬sı
yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması
eskiz layihəsinin hazırlanması
texniki təklifin hazırlanması
texniki layihənin hazırlanması

638 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

texniki təklifin hazırlanması
layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması
texniki layihənin hazırlanması
● marşrut texnologiyasının hazırlan¬ma¬sı
eskiz layihəsinin hazırlanması

639 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

yeniliyin əsasında dayanan kon¬sep¬siyanın fondverminin son həddini göstərir
yeniliyin əsasında dayanan kon¬sep¬siyanın materialtutumluluğunu göstərir
● yeniliyin əsasında dayanan kon¬sep¬siyanın ob¬¬yektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametr¬lə¬rinin son həddini göstərir
yeniliyin əsasında dayanan kon¬sep¬siyanın əməktutumululuğunu göstərir
yeniliyin əsasında dayanan kon¬sep¬siyanın fondtutumululuğunu göstərir

640 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

əlavə ka¬pital
yığılmış mənfəət
ehtiyat kapitalı
mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital

641 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

borc vəsaitləri
istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər
bank kreditləri
kreditor borcları
● ehtiyat kapitalı

642 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmuddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
müəssisənin uzunmuddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
● müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamuddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

643 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- nizamnamə kapitalı
- amortizasiya ayırmaları
- mənfəət
- ● kreditor borcları
- səhm buraxlışından daxil olan vəsaitlər

644 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin öhdəliklərini
- ● müəssisənin əmlakının tərkibini
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- müəssisənin işçilərinin sayını

645 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- ● mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar
- ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

646 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- kreditor borjları
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- ● səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- bank kreditləri

647 Oliqopolik sahə:

- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar is¬tehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ● nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında ha¬kimlik etdiyi sahədir
- müəyyən məh¬sul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- təbii inhisarın movcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsul¬lar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

648 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- pərakəndəsatış qiymətləri
- topdansatış qiyməti
- tikinti məhsuluna qiymət
- nəqliyyat tarifləri
- ● qarışıq qiymətlər

649 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- ● hazır məsul anbarının həcmi
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- inflyasiyanın səviyyəsi

650 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmini
- ● məhsulun maya dəyərini
- işçilərin rəyini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- təhciztçıların etibarlılığını

651 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siya¬sə¬tinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- ● İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olun¬ması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması